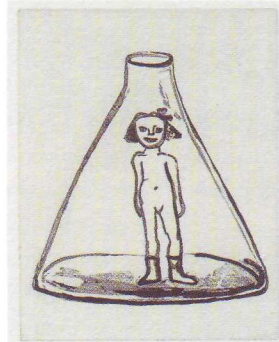
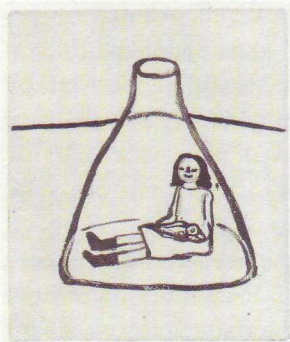

Lena Cronqvist

Flickor i glaskärl

Fem olika sockerakvatint-
etsningar 236/248 × 196/200 mm

Lena Cronqvist är född 1938 i Karlstad.

Studier vid Konstfackskolan, Stockholm 1958–59, Konsthögskolan, Stockholm 1959–64.

Separatutställningar i bl. a. Galerie Pierre, Stockholm 1965, 1970 och 1977, Galleri AE, Göteborg 1971, Galerie Belle, Västerås 1971, 1974, 1977, 1983 och 1987, Galleri Doktor Glas, Stockholm 1972, 1975, 1977 och 1980, Centre Culturel Suédois, Paris 1975, vandringsutställning i

Foto: Dan Fries

Göteborg, Jönköping, Skövde, Linköping och Sundsvall 1975–76, Norrköpings konstmuseum 1979, Skövde konsthall 1980, Galleri Dobloug, Oslo 1981 och 1993, Lunds konsthall 1981, Borås och Norrköpings konstmuseer 1981, Blekinge läns museum, Karlskrona 1985, Konstakademien, Stockholm 1987, Västerås konstmuseum samt Gävleborgs läns museum, Skövde konsthall, Västerbottens museum, Umeå, och Sundsvalls museum 1987, Galleri F 15, Moss 1988, Nordens Hus, Reykjavik 1988, Prins Eugens Waldemarsudde, Stockholm 1989, Galleri Lars Bohman, Stockholm 1991, 1995 och 1999, Samtidsmuseet, Oslo 1991, Värmlands museum, Karlstad 1992, Jönköpings läns museum 1992, Liljevalchs konsthall, Stockholm 1994, Göteborgs konsthall 1994, Aknaton Gallery, Centre of Arts, Cairo 1995, Galleri Nordanstad, New York 1997, Kunstnersforbundet, Oslo 1998, Galleri Tricia Collins Contemporary Art, New York 1999 och 2000, Carnegie Art Award Nordic Painting 1999.

Samlingsutställningar i bl. a. Konstakademien, Stockholm

1967, 1969 och 1991, Nationalmuseum 1973 och 1983, Kulturhuset, Stockholm 1975, Arte Sueco Contemporaneo, Mexico City 1978, Moderna Museet, Stockholm 1979, Liljevalchs konsthall, Stockholm 1982,

Nordjyllands Kunstmuseum, Aalborg 1983, Nordiskt Konstcentrum, Sveaborg, Helsingfors 1986, Galleri 54, Göteborg 1992, Historiska Museet, Stockholm 1998.

Representerad i bl. a. Nationalmuseum, Moderna Museet, konstmuseerna i Göteborg, Norrköping, Borås, Västerås och Eskilstuna, Röhsska konstslöjdmuseet, Göteborg, läns museerna i Gävle, Linköping, Jönköping, Karlstad och Umeå, Statens porträttsamling i Gripsholm, Bonniers porträttsamling, Allendemuseet och The British Museum, London.

I 2001 års portfölj från Föreningen för Grafisk Konst ingår *Flickor i glaskärl*, en svit om fem sockerakvatintetsningar i storlekarna 236 × 200, 236 × 200, 248 × 196, 248 × 200 respektive 248 × 200 mm. De fem bilderna är tryckta i en upplaga om 64 ex vardera. Tryckt av Siv Johansson, Stockholm.

De fem olika varianterna fördelas slumpvis i årets grafikportföljer.

Det började med små vaxklumpar som fick formen av figurer, alla olika, alla med ett drag av exakt antydd ofärdighet. Sorglöst tillfälliga *homunculae* (ja, femininum) seglade omkring i skålar som på ett öppet hav. För betraktarens inre öra förde de rätt mycket oväsen, även om några också teg. I nästa nu hade de synnerligen ofrivilligt hamnat i rundkolvar och skrek hemiska skrik, som om det gällde livet. Tittade man närmare på dem var de inte namnlösa och

Näsa
Bakvänd
Stående
Stående klänning
Fågel

Fem ord bildar en förtjust liten hand som pekar finger åt något oerhört löjligt, fast viktigt nog att ändå uppmärksamma. Konstens immanenta anspråk? Eller någonting

annat som råkar passera förbi de flickfigurer som bildtitlarna hänvisar till. Klart är att om någon part finner sig utestängd och på fel sida om strecket så är det betraktaren. Kärlformens kraftiga, på fri hand tecknade konturlinje omsluter de små flickorna likt ett hölje, en skyddande genomskinlig brunn med oplomberad mynning, gott

om solljus och lagom mycket regn. Där plaskar dessa tveklösa subjekt i stövlar runt så länge leken varar. I en fristad.

I en matrix! En livmoder, ett förvandlingskärl. »Hela kvinnan är en livmoder; endast för denna behållares skull existerar kvinnan«, skrev alkemisten Paracelsus. Alkemins retort har formen av en *uterus*, enligt en teckentradition som kan spåras tillbaka till förhistorisk tids betecknande av kvinna/moder som kärl. Detta arv hyllades av en strömning inom 1970-talets kvinnorörelse och skapade illamående inom andra strömningar. Nu, 2001, hävdar sig Lena Cronqvists flicktecken-i-flaskecken lika obekymrat suveränt som vilket modernistpåfund som helst:

Det regnar inte längre, vi kan leka igen. Låt oss springa runt brunnen, vi ska ha roligt och dumma oss. /-/ dumma oss – dumma oss – dumma oss – ... (*4:e lilla flickan*, Pablo Picasso, *Quatre petites filles*, 1948; *De fyra små flickorna*, övers. Joachim Forsgren, 1987).

Nina Weibull

Författare, intendent för Stockholms Universitets konstsamlingar

oskuldsfulla längre, nej, man kände igen dem som komprometterade aktörer i det familjedrama som är botten i oss alla. Det nya var att en skrattande gud – konstnären – hade dragit gadden ur deras käftar och förvandlat dem till ofarliga små saker att stoppa i burk och leka med så länge det är roligt, så länge de orkar spjärna emot.

Nej förresten, det började med skälvande teckningar av en ung kvinna som flyr och sjunker och räddar sig ner i den skål där de galna tigrarna bor. Utanför den skålen råder dödens depressiva ordning, den förnuftigt förnekande, tvångsreglerande. Skålens väggar är av glas, och ingen kan missta sig på att det är farligt och underbart att vistas där. Lika förvandlande farligt som att vara ett aktivt ämne i alkemistens retort, där den står mitt i lågan.

Det jag summariskt beskriver är motiv i Lena Cronqvists verk, skulpturer, målningar och teckningar, 1970- och 1990-tal, motiv som i skiftande grad utgör föregångsformer till serien *Flickor i glaskärl*. Flickor? Det vore nog riktigare att se dem som mänskliga droppar i rörelse inom en distinkt avgränsad rymd, som figurationer av i princip oändliga variationer på temat potentiella, absolut existerande, absolut barnsliga Yttringar Av Liv.